

trajno zmožnost govornega in pisnega sporazumevanja. Ob tem pa je opozorila tudi na potrebo, da bi bralno zmožnost morali razvijati pri vseh predmetih, ne le pri pouku slovenščine. O stopenjskosti pri opismenjevanju učencev madžarske narodnosti na Dvojezični osnovni šoli v Lendavi pa je poročala Judit Zagorec-Csuka. Mira Grmič-Podgorelec in Nadja Curk pa sta spregovorili o posebni pozornosti, ki jo terja razvijanje pismenosti pri učencih s posebnimi potrebami.

Predstavljena sta bila tudi dva zanimiva posterja. Marija Fištravec-Strnad je nazorno prikazala potek dialoškega branja v vrtcu, Barbara Debeljak pa je predstavila projekt, s katerim spodbujajo povezavo razvoja bralne pismenosti in kritičnega mišljenja za učinkovitejše branje.

Raznolik in bogat izbor teoretskih razmislekov in praktičnega dela na področju pismenosti ni samo vedno znova opozarjal na pomen trajnega, na učence in dijake osredinjenega stopenjsko načrtovanega pouka bralne pismenosti skozi vsa leta šolanja ter na pomen upoštevanja realnih učencev/dijakov in okoliščin, marveč je odpiral tudi številna vprašanja o prihodnjem pouku in razvoju pismenosti vseh mladih v Sloveniji za njihovo osebno življenje in poklicno delovanje v vedno bolj zapletenih okoliščinah družb znanja, v katerih bodo mladi s slabo razvito pismenostjo v podrejenem položaju. Odgovore na ta vprašanja bomo iskali na prihodnjih posvetovanjih BDS.

Meta Grosman

SLOVENSKA MLADINSKA KNJIŽEVNOST NA KNJIŽNEM SEJMU V FRANKFURTU

Na letošnjem knjižnem sejmu v Frankfurtu sta bili prvokrat v zgodovini v okviru nacionalnega prostora predstavljeni domača mladinska književnost in ilustracija. Za snovalca vsebinskega koncepta sva bila imenovana Slavko Pregl in Janja Vidmar, za sejem je bilo organizacijsko zadolženo Združenje založnikov pri GZS s pomočjo Ministrstva za kulturo in Društva slovenskih pisateljev, prevajalski del besedil sta opravili Urška Zupanec in Alenka Perger.

Na samem knjižnem sejmu, ki je izrazito komercialno zastavljen, je bil sloven-

ski prostor, skromnejši po kvadraturi in postavitvi, postavljen v halo 5.0, skupaj s prostori vzhodno-evropskih držav, ki pa so predstavitev svojega nacionalnega programa očitno namenile znatno več sredstev, čeprav Ministrstvo za kulturo tudi pri slovenskem prostoru ni skoparilo. Vendar sejem sam žal pogoltne veliko denarja. Naš prostor je na velikanskih panojih krasilo trinajst najznamenitějšíh knjižnih likov (Pedenjped, Maček Muri, Juri Muri, Martin Krpan, Zvitorepec) in naslovnice nagrajenih knjig (*Anica*, *Košarkar naj bo!*, *Srebro iz modre špilje*, *Pepelka A. Sotler*, *Princeska z napako*, *Male živali*, *Kekec Z. Čoha*, *Pekarna Mišmaš*), s katerimi so se predstavljali nagrajevani slovenski ilustratorji in avtorji, obenem smo nagrajene knjige tudi razstavili na informativnem prostoru.

Koncept letošnjega slovenskega nastopa je bil vsebinsko zastavljen bistveno

drugače kot prejšnja leta. Opustili smo literarne nastope in branja na slovenski stojnici, za katera smo doslej vedno znova ugotavljali, da so šibko obiskana, vključno z letošnjim močno promoviranim branjem Draga Jančarja, ki je za svojo knjigo esejev *Brioni* prejel prestižno evropsko nagrado Jean Amery prav v času sejma. Predstavitve je bila konceptualno usmerjena v tisto ključno točko, zaradi katere je udeležba na tovrstnem sejmu sploh smiselna: v iskanje morebitnih založniških partnerjev v tujini, v iskanje možnosti za prodajo avtorskih pravic. V to pa smo vsi prisotni na sejmu vložili ogromno truda in delo opravili po svojih najboljših močeh.

Da bi bilo sploh mogoče predstaviti slovenske, predvsem nagrajene avtorje (prva zamejitev je bila časovna: s Slavkom sva se omejila na obdobje zadnjih desetih let; drugo selekcijo so pomenili izključno živi avtorji in tretjo selekcijo so pomenile nagrade), smo založili posebno brošuro, z naslovom *Meadow of Secrets*, nekakšno nadgradnjo prejšnje antologije slovenske mladinske književnosti, ki je izšla v okviru *Litterae Slovenicae*. V omenjeni brošuri smo zbrali ogromno materiala, pri čemer so nam pomagali tako avtorji kakor tudi urednica revije *Otrok* in knjiga ter sekcija IBBY. Predstavljene so nagrade s področja mladinske literature in ilustracije, nagrajeni avtorji z osnovnimi podatki, sinopsisi, utemeljitvami žirij in prevedenimi odlomki nagrajenih del v angleški jezik, obenem so z odlomki svojih del, prevedenih v kateri koli tuji jezik, predstavljeni tudi vsi drugi avtorji, ki so

se odzvali našemu pozivu (tistim brez obstoječih prevodov smo izbrane odlomke prevedli v angleški jezik). Na ta način je vsak založnik, morebitni kupec avtorskih pravic, dobil vpogled v predstavljeno in v Sloveniji nagrajeno delo.

Naslednja stopnja promocije nagrajenca oziroma mladinskega avtorja pa je seveda prodaja avtorskih pravic in prevod avtorjevega dela v vsaj en tuji jezik. Za to bomo na tem področju tudi v prihodnje potrebovali finančno pomoč Ministrstva za kulturo. V kompletu z zloženko, ponatisnjeno antologijo in katalogom, ki je bil stiskan že za potrebe bolonjskega sejma, je omenjena brušura predstavljala temeljno gradivo promocije in informiranja.

Zaradi slabše lokacije oz. zaradi na splošno za prodajo avtorskih pravic manj primerne hale, se je na slovenskem prostoru ustavilo manj obiskovalcev, zato je bilo potrebno:

- fizično raznašati material,
- usmerjati interesente,
- iskati sogovornike in jim predstavljati vsebino programa,
- opozarjati na naslove institucij in dati koristne napotke.

V dneh od 9. do vključno 14. okt. je bilo tako v halah 4.0, 4.1, 3.0 (hala z otroško in mladinsko književnostjo), 6.0, 6.1, 6.2 (hala za literarne agente), 8.0 (največja hala za sklepanje poslov), 5.0 in 5.1 (izvzete so bile samo tri hale z založniki znanstvenih in umetniških monografij) fizično razdeljenih in izčrpno predstavljenih več kot:

- 250 izv. kataloga za Bologno,
- 150 izv. brušur *Meadow of Secrets*,
- 150 izv. ponatisnjenih antologij zbornika *Litterae Slovenicae*,
- 1500 zloženek,
- 200 razglednic z vabilom na petkovo (12. 10 ob 11.00) branje Draga Jančarja, letošnjega dobitnika evropske nagrade Jean Amery,
- 300 vabil za četrtkov (11. 10. ob 17.30) sprejem na slovenskem prostoru.

Največji dosežek je vsekakor pomenil preboj v halo 6.2, kamor je omogočen dostop le literarnim agentom oz. založnikom, ki imajo z agenti dogovorjen sestanek. Po mnogih prepričevanjih in vztrajanju nam je uspelo, da je prav vsak agent v svoj predal prejel kompletan promocijski material.

Vsekakor smo pri večini kontaktov zabeležili naklonjenost in opazno zanimanje za predstavljene avtorje in njihova dela, tako da lahko ugotovimo, da je za slovensko mladinsko književnost in ilustracijo pri tujih založnikih vladalo pre-

cejšnje zanimanje. Tako smo še posebej obiskali t. i. informativne pulte prostorov posameznih držav (predstavljalo se je 200 držav, 8000 založnikov in 400.000 knjig) in posebej stojnice posameznih založnikov, kjer smo predstavili katalog, avtorje in nagrade; v brušuri opozorili na odlomke in sinopsise nagrajenih del, v antologiji na slovensko mladinsko poezijo in prozo, v zloženki na seznam nagrajencev in kontaktnih naslovov ter razdelili vabila za sprejem in petkov literarni nastop Draga Jančarja.

Menimo, da je bil s tem načinom dela postavljen prvi temelj drugačnega pristopa k promociji slovenske literature, s katerim nameravamo nadaljevati na knjižnem sejmu v Bologni in ga v Frankfurtu 2008 dopolniti z ostalimi slovenskimi nagrajenimi avtorji.

V imenu Sekcije za mladinsko književnost pri Društvu slovenskih pisateljev njena predsednica

Janja Vidmar